

PRESES APSKATS

Sagatavoja:
Uzziņu un informācijas centrs
Latvijas Nacionālā bibliotēka

16-02-2024

Preses apskatā lasiet: LNB atklāta izstāde "Margaritas Stārastes lielā diena: lelles un dekorācijas no Filmu studijas "Animācijas brigāde"; muzejs - pētniecības centrs "Latvieši pasaulē" piedāvā pasākumu "Vakars muzeja krātuvē"; lasīšana ir terapeitiska; Smiltenes bibliotēkai jāpārvācas uz pagaidu telpām; saruna ar Dobeles novada Centrālās bibliotēkas direktori Lanu Volanti par bibliotēkas aktualitātēm; Valmieras novada Ķoņu pagastā likvidēta bibliotēka un tautas nams, bet lasīšana turpinās, Naukšēnu bibliotēkā "Aklais randiņš ar grāmatu"; vietējās skolas bērni sniedz priekšnesumus Madonas novada Ošupes pagasta bibliotēkas čaklākajiem lasītājiem; Jelgavas bibliotēkas čaklākajam lasītājam ir 6 gadi un pagājušā gadā izlasītas 214 grāmatas; Ventspilī Gāliņciema bibliotēkas jaunums "Lasītprieka skoliņa" .

Žurnālā Ieva, 14-02-2024 informācija par izstādi "Margaritas Stārastes lielā diena: lelles un dekorācijas no Filmu studijas "Animācijas brigāde".

Preses apskatā iekļauti raksti no Latvijas centrālajiem un reģionālajiem laikrakstiem. Ietverta informācija par publikācijām žurnālos.

Autortiesību dēļ preses apskatā nav iekļauti žurnālu raksti. Žurnāli pieejami LNB Periodisko izdevumu lasītavā.

Margaritai Stārastei – 110

Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) 7. stāva ātriņā aplūkojama izstāde *Margaritas Stārastes lielā diena: lelles un dekorācijas*. Tās atceļojušas no filmu studijas *Animācijas brigāde* filmām *Zīluks*, *Kraukšķītis*, *Sārtulis*, *Zaķu lielā diena*. Izstāde piedāvā baudīt četrus gadalaikus, izpētīt filigrānos pasaku tēlus, epizodes no filmām, ko tik meistarīgi veidojuši leļļu animācijas mākslinieki. Ieeja bez maksas.

Avots: Ievas Padomu Avīze

Datums: 14-02-2024

Aicina "Latvieši pasaulē"

Muzejā un pētniecības centrā "Latvieši pasaulē" (Latvijas Nacionālās bibliotēkas telpās Rīgā, Mūkusalas ielā 3) katra mēneša otrajā otrdienā pasākumā "Vakars muzeja krātuvē" būs iespēja apmeklēt muzeja krātuvi un iepazīt rūpīgi glabāto pasaules latviešu mantojumu. Muzeja kolekcija glabā liecības par latviešiem Sibīrijā, Brazīlijā, Amerikā un daudzās citās vietās. Krātuvi var apmeklēt ikviens interesents, iepriekš piesakoties "pasakumi@lapamuzejs.lv" vai pa tālruni 28066186. Dalība – bez maksas.

Avots: Kultūrzīmes

Datums: 14-02-2024

Datums: 16-01-2024

BIBLIOTĒKAS NOVADĀ – KĀ MULTIFUNKCIONĀLI CENTRI

2023. gads Dobeles novada bibliotēkām ir bijis gana darbīgs, radošs, bagāts ar dažādiem pasākumiem un aktivitātēm, sarunā ar “Dobeles Novada Ziņām” stāsta Dobeles novada Centrālās bibliotēkas direktore Lana Volante.

“Katra bibliotēka Dobeles novadā pazīst savus bibliotēkas lietotājus, zina viņu intereses un vajadzības, ko sagaida no bibliotēkas, tāpēc savos pasākumu un darba plānos bibliotēkās iekļauj aktivitātes un pasākumus, kas iepriecinātu vietējās kopienas iedzīvotājus,” saka Dobeles novada Centrālās bibliotēkas direktore Lana Volante.

Viņa paskaidro, ka sen jau bibliotēkas nav tikai grāmatu saņemšanas punkts, bet gan multifunkcionāls centrs, kas piedāvā saviem apmeklētājiem bagātīgu pakalpojumu grozu – bibliotēku, krājuma un autoru popularizējošus pasākumus, izstādes, apmācības digitālo rīku lietošanā, medijpratībā, e-pakalpojumu lietošanā, radošās darbnīcas, veselīga dzīvesveida veicinošus pasākumus, pasaules un sevis izzinošus pasākumus, tikšanās ar zināmām, iedvesmojošām personībām, dažādu tēmu un nozaru žurnālus, bibliotēkārās stundas un citas aktivitātes.

“Dobeles novada Centrālā bibliotēka ir reģiona galvenā bibliotēka, tas nozīmē, ka tā ne tikai veic novada iedzīvotāju apkalpošanu, bet tai ir sava metodiskā darba funkcija, kas savukārt nozīmē, ka bibliotēkai ir jāveicina un jānodrošina novada bibliotēkāju izglītošana un profesionālā pilnveide, jāorganizē dažādi aktuāli semināri un konferences, jākoordinē profesionālās pilnveides kursu apmeklējums, jāapkopo visa novada bibliotēku statistikas atskaites, kas jānosūta Latvijas Nacionālajai bibliotēkai, kā arī jāatskaitās par savu novadu apaļā gada diskusijās, kas notiek Latvijas Nacionālajā bib-

liotēkā. Dobeles novada Centrālā bibliotēka arī katru gadu organizē Latvijas Bibliotēkāju biedrības Zemgales reģiona bibliotēkāju semināru, kurā piedalās kolēģi no Dobeles, Bauskas un Jelgavas novadiem, dažkārt to apmeklē vairāk nekā 100 bibliotēkāju,” stāsta bibliotēkas direktore.

Ļoti nozīmīgi bibliotekāriem ir pieredzes apmaiņas braucieni, kuros bibliotēku darbinieces smēlas pieredzi un zināšanas pie saviem kolēģiem ne tikai Latvijas, bet arī Lietuvas un Igaunijas publiskajās bibliotēkās. “Ar gandarījumu var redzēt, ka pēc šādiem braucieniem bibliotēkās aktīvi pielieto iegūtās zināšanas un idejas savā ikdienas darbā,” vērtē bibliotēkas vadītāja.

“Pateicoties pašvaldības sistemātiskam finansiālajam atbalstam, lielākā daļa novada bibliotēku ir nodrošinātas ar jaunākajām tehnoloģijām, ar kvalitatīviem, mūsdienīgiem grāmatu plauktiem un bibliotēku mēbelēm, iekārtotas dažādas zonas, kas paredzētas visu paaudžu apmeklētājiem – gan bērniem, gan jauniešiem kvalitatīva brīvā laika pavadīšanai. Ir lasītavas, kurās pieejami gan žurnāli, gan avīzes, darba vietas ar datoriem, kur ir brīvpieejas internets, lai produktīvi varētu strādāt vai mācīties, apmācību, nodarbību un pasākumu u.c. zonas. Katras bibliotēkas vajadzībām nepieciešamā finansiālā nodrošinājuma apjoms tiek iekļauts katras bibliotēkas gada budžetā, par tā lietderīgu izlietojumu atbild katras bibliotēkas vadītājs,” piebilst Lana Volantes kundze.

Tāpat bibliotēkas aktīvi informē par

savām aktivitātēm, sniedzot informāciju gan sociālajās platformās, gan izvietojot afišas publiskajās telpās, gan drukātajā presē, lai pēc iespējas lielāks iedzīvotāju skaits tiktu informēts par bibliotēku sniegtajām iespējām.

Līdzīgi kā muzejiem arī bibliotēkām ir akreditācija ik pēc pieciem gadiem, kad bibliotēkas vērtē īpaši izveidota akreditācijas komisija. Tiek vērtētas gan pašas bibliotēkas pēc vairākiem vērtēšanas kritērijiem, gan bibliotēkāres profesionālais darbs. Nākamā akreditācija novadā gaidāma 2025. gadā.

Lana Volante atzīst: “Priecē, ka pēc garā un nogurdinošā Covid-19 posma, kad saprotamu iemeslu dēļ strauji samazinājās bibliotēkas apmeklētāju skaits, tas pamazām tomēr atkal ir pieaudzis. Jāsaka gan, ka Covid-19 laikā bibliotēkas ne uz mirkli nepārstāja apkalpot savus lasītājus, izdomājot radošus, bet tomēr drošus apkalpošanas veidus. Pēc pasākumu apmeklējuma saprotam, ka novada iedzīvotājiem bibliotēkas ir nepieciešamas arvien vairāk, jo to rīkoto aktivitāšu daudzveidība un kvalitāte sniedz nepieciešamo kultūrizglītojošo un izglītojošo gandarījumu. Visas aktivitātes un pasākumi bibliotēkās ir bez maksas, kā to nosaka Bibliotēkas likums.”

Bibliotēkas vadītāja spriež: “Saprotams, ka 2024. gads būs iespējams, grūtāks nekā iepriekšējie gadi, bet bibliotēkāres vienmēr atradīs iespējas un radošas pieejas, kā iepriecināt savus lietotājus. Raugoties bibliotēku pasākumu plānos, jāsaka, ka bibliotēku apmeklētājus sagaida daudzi un dažādi pārsteigumi. Tāpēc sekojiet līdz aktuālajiem notikumiem.”

Dobeles novada pašvaldības
Sabiedrisko attiecību nodaļa

Avots: Dobeles Novada Ziņas

Datums: 18-01-2024

Viss ir atkarīgs no cilvēkiem

KRISTĪNE DUŠBINSKA

Katra pagasta attīstība lielā mērā atkarīga no vietējiem aktīvistiem, kuri izvēlas ieguldīt savu laiku un pūles sabiedrībai svarīgu iniciatīvu īstenošanā. Puzes pagastā viena no tiem ir vietējās bibliotēkas vadītāja Anda Lejniece.

Bibliotekāre Anda nāk no Mālpils un Puzē dzīvo nepilnus 20 gadus. Bibliotēkā Anda strādā 10 gadus, pirms tam bijusi pirmskolas skolotāja. Viņa iekļāvusies pagasta aktivistu kodolā, kurā darbojas kopā ar pagasta pārvaldes vadītāju Santu Šēniņu, savu priekšgājēju bibliotēkā, tagad sociālo darbinieci Skaidrīti Bruhanovu, vietējo zemnieku ģimeni Intu un Maiju Apšiēm un citiem uzņēmīgiem ļaudīm. Līdzās darbam ar lasītājiem bibliotēkā ir savākusi ievērojamu daudzumu novadpētniecības materiālu un arī raksta dažādus pagasta sakārtošanai un attīstībai nozīmīgus projektus, ar kuriem startē Ventspils novada pašvaldības projektu konkursos. «Viena pati es noteikti galā netiktu. Mēs esam komanda,» uzsver Anda, norādot: «Viss ir atkarīgs tikai no cilvēkiem.»

Kopumā pēdējo gadu laikā sadarbība ar Puzes attīstības veicināšanas biedrību *Niedre* īstenoti jau deviņi projekti – septiņi saņemusi līdzfinansējumu konkursā *Mēs savā novadā*, bet divi – kultūras projektu konkursā. «Vienkārši man ļoti patīk to darīt. Man patīk process – uzrakstīt to mazo projektiņu, pēc tam realizēt, un tas gandarījums, rezultāts pašās beigās!» stāsta Anda.

Soli pa solim

Visus pēdējos gados īstenotos pagasta attīstības projektus vieno vārds *Soli*. «It kā tie ir mazi projektiņi, naudas summas nav lielas. Bet tāpat – 800 eiro, es domāju, ir pietiekami, lai kaut ko izdarītu. Darbs diezgan spēcīgi pašiem jāiegulda,» stāsta Anda, norādot, ka ne jau visas vietas ir labi saglabājušās. Tā pakāpeniski sakārtotas dažādas vietas – norisinājušās sakopšanas talkas Puzeniekos, Puzenieku barona dzimtas kapos, Mežaparkā, Nicciemā, Stiklos un Blāzmā. Ierīkoti teju 40 informatīvie stendi par pagastam nozīmīgākajām vietām. Tā vietējie aktīvistu mudina ne tikai vietējos cilvēkus apzināties pagasta vēsturi un nozīmīgas vietas, bet arī sniegt informāciju iebrāucējiem, tūristiem.

Ipaša bijusi tikšanās ar Mežaparka radītāju Visvaldi Jansonu. Atzīmējot šīs skaistās vietas

45. gadskārtu, pēc sakopšanas talkas ar Meža attīstības fonda atbalstu parkā iestādīti jauni koki un ierīkota košmudobe.

Andai ir žēl, ka Puzenieku skola vairs nav pašvaldības īpašumā. Ēka ir sliktā stāvoklī, un cerības uz to, ka jaunais īpašnieks to atjaunos, gadiem ritot, pamazām zūd. Talka pie senās skolas bija viens no pirmajiem pasākumiem, un Andai spīgti palicis atmiņā projekta noslēgums ar stenda atklāšanu un kopīgo tējas dzeršanu vecajā skolā. «Bija atnākuši arī bijušie audzēkņi: Tā gaisotne, dziesmu dziedāšana – tas arī bija ļoti sirsnīgs pasākums,» atceras Anda.

Turpina Skaidrītes iesākto

Aizvadītajā gadā apņēmuši apāļi simts gadi kopš Puzes bibliotēkas dibināšanas. Bibliotēkas lepnums ir gana plašais novadpētniecības krājums. To izrādot, Anda uzsver, ka turpina agrākās bibliotekāres Skaidrītes iesākto – lielākā daļa priekšmetu savākti jau viņas laikā. Saglabājušās atsevišķas grāmatas no bibliotēkas sākotnējā krājuma, pirms dažiem gadiem uz bibliotēku atnesta arī labi saglabājusies Bībele, kas izdota pirms gandrīz 200 gadiem – 1825. gadā. No pēdējo gadu nozīmīgākajām relikvijām Anda rāda senu slidu – tādu sējuši klāt pie apaviem.

Kopā ar vietējās vēstures entuziasti Skaidrīti īstenots Andas pirmais kultūras projekts – Puzes pagasta receptu bločiņš *Māz priekšlūk no Pūz*, kurā ir vairākas receptes pužiņu mēlē. Publicēšanai bločiņā piemeklētas senas receptes, kas gatavotas tieši Puzē. Anda gan piebilst, ka, iespējams, kādas no tām ir tradicionālas arī citās vietās. Bločiņā atstāta brīva vieta, kur katrs var ierakstīt savas receptes.

Savukārt pērn apkopots apjomīgs materiāls par Ameles pamatskolas vēsturi. Anda ir pateicīga Agrim Ābolīnam, kurš atgādinājis par jubileju. Ar lepnumu viņa rāda planšetes ar informāciju un attēliem, kas tapuši par godu skolas 160. jubilejai, norādot, ka šādi projekti, kuros top novadpētniecības materiāli, sniedz milzu pienesumu bibliotēkai. Vācot materiālus ekspozī-

cijai, Anda pabijusi gan Ventspils muzejā, gan arhīvā Ventspilī un Rīgā, iegūstot vērtīgus materiālus. Tas ir liels un laikietilpīgs pētniecības darbs. Savāktie novadpētniecības materiāli rindojas daudzās mapēs bibliotēkas plauktos, materiāli tiek pamazām digitalizēti.

Aizrauj darbs arhīvā

Anda stāsta, ka ar vēsturi nekad nav bijusi draugs, taču sava pagasta vēsture, pat ja esi ienācēja, šķietot daudz tuvāka nekā vispārīgi vēstures fakti. Faktu meklēšana un atrašana Anda ļoti aizrauj: «Tiem, kas mani arhīvā sagaida, es vienmēr esmu teikusi – ar baltu skaudību uz viņiem skatos. Es gribētu strādāt arhīvā.» Gatavojot materiālu par Ameles skolu, bijis daudz interesantu sarunu ar bijušajiem skolas audzēkņiem: «Viens saka, ka ir tā bijis, otrs saka, ka tā bijis, un beigās, kad tu arhīvā iegūsti dokumentu, kas apstiprina pavisam kaut ko citu, tad ir tāds gandarījums!»

Anda sirsnīgi uzslavē Amelē dzīvojošo Intu Apšiti, kurš ar savas saimniecības tehniku palīdzējis atgriezt atzaugušo Ameles skolas vietu no brikšiem, lai septembrī godam varētu notikt skolas jubilejas pasākums. Talcnieki nav spējuši tikt galā vieni paši – bijusi vajadzīga atbilstoša tehnika. «Mēs ar Intu runājām, ka būs pasākums. Vienā dienā viss vēl brikšos, nākamajā – viss iztīrīts,» priecājas Anda.

Foto: Krišs Kūls

Puzes pagasta bibliotēkas vadītāja Anda Lejniece aktīvi darbojas gan novadpētniecībā, gan projektu rakstīšanā pagasta attīstībai. Attēlā – ar vēsturisko grāmatu Puzes hroniku.

Visi zem viena jumta

Tā kā Anda bibliotēkā strādā viena, pēcpusdienās, kad bibliotēkā uzturas skolas bērni, laiks, ko viņa var atvēlēt novadpētniecībai, ir ierobežots. Pētījumiem viņa vairāk nododas vasarās, kad ar pašvaldības atbalstu var mēneša garumā nodarbināt vienu skolēnu.

Kovida laikā bibliotēka piedzīvojusi apmeklētāju pieplūdumu, jo bijusi praktiski vienīgā vieta, kas bija atvērta apmeklētājiem. «Tad, kad cilvēki varēja nākt, viņi tiešām nāca. Sāka nākt pēc grāmatām pat tādi cilvēki, kas sen nebija bijuši,» atceras Anda. Taču pēc *kovida* lasītāju aktivitāte samazinājusies, tāpēc bibliotekāre priecājas par katru, kurš nāk un lasa.

Andai šķiet ļoti pareizi, ka skola un abas vietējās kultūras iestādes – kultūras nams un bibliotēka – Blāzmas ciemā jau vairākus gadus desmitus atrodas

zem viena jumta. Par to esot jāpateicas kolhozam un Gunāram Porniekam, kura laikā daudz kas ticis izdarīts. Atrāsšanās viena ēkā ļauj veidot labu sadarbību ar skolu. Lai ieinteresētu bērnus, vismaz reizi mēnesī bibliotekāre rīko radošās darbnīcas.

Grib attīstīt tūrismu

Pēdējā īstenotā attīstības projekta nosaukums bijis *Punkts uz i*. Tā mērķis bija izveidot norādes uz vietām, kas iepriekšējos projektos tikušas sakoptas. Nākotnes iecerēs ir pamudināt uz Puzi atbraukt vairāk tūristu. Anda stāsta par iecerī izveidot lielu karti un tādu kā tūrisma taku, kas ļautu Puzes viesiem mūsdienīgā veidā, sekojot kvadrātķodu norādēm, apceļot pagasta skaistākās vietas, kas pēdējos septiņos gados sakoptas un aprīkotas ar informatīviem stendiem.

Abām ar iepriekšējām bibliotekārēm, vēstures entuziasti Skaidrīti Bruhanovu izveidots savākts krietnu daudzums vēsturisku lietišķu par pagastu, tostarp savulaik lietotos sadzīves priekšmetus.

Avots: Ventas Balss

Datums: 23-01-2024

Bibliotēkās norēķinās ar pašvaldību un valsti

FOTO — Ieva VILMANE

ZAŅAS BIBLIOTĒKĀ bibliotekāre Vita Krauze pagājušajā mēnesī visbiežāk sniegusi Saldus novada bibliotēkas jaunāko pakalpojumu. Viņa 19 reižu elektroniski pieņēmusi iedzīvotāju samaksu par pašvaldības un valsts pakalpojumiem un nodevām. Statistikā izceļas arī Pampāji, Kursiši un Jaunlutrīpi.

Rakstu lasiet 4. lpp.

Avots: Saldus Zeme
Datums: 16-02-2024

Bibliotēkās norēķinās ar pašvaldību un valsti

IEVA VILMANE

Ir sagatavotas pirmās atskaites par Saldus novada bibliotēkas visjaunāko pakalpojumu. Tajā ietverta gan pašvaldības iestādēm adresētu iesniegumu pieņemšana, gan elektroniski norēķini ar valsti un novadu.

Pakalpojumu klāsts paplašināts visās pagastu bibliotēkās, savukārt Saldū un Brocēnos jaunumu nepiedāvā, jo abās pilsētās strādā Valsts un pašvaldību vienotais klientu apkalpošanas centrs.

Drīz kvīšu grāmatiņa būs pilna

Pirmajā mēnesī jaunais pakalpojums vispieprasītākais bijis Zaņa, tādēļ šajā trešcēsnā tieši tur interesējos gan par ieviešanas gaitu, gan lielākajām neskaidrībām. Kopš pirmās pakalpojuma sniegšanas dienas, 8. janvāra, bibliotēkā Vita Krauze izrakstījusi 19 kvīšu. "Pirmā stingrās uzskaites kvīšu grāmatiņa drīz būs izlietota — no 25 kvītim palikušas valsts tikai sešas," saka zaņnice un pārskata maksājumu mērķi. Pie viņas laudis pašvaldībai samaksājuši par zemes nomu, mājokļa īri un komunālajiem pakalpojumiem, kā arī pārskatījuši valstij nodevu par dzīvesvietas deklarēšanu. Vēl viņai tiesības pieņemt bāriņtiesas nodevu un nodevu par paraksta apliecināšanu, taču zaņniekiem pagaidām nav bijusi šāda vajadzība.

Vita Krauze piebilst: "Kādreiz cilvēki ar valsti un pašvaldību norēķinājās pie klientu apkalpošanas speciālistes pagasta pārvaldē, tad varēja samaksāt arī ar skaidru naudu. Tagad lietvedes pārzīpā ir tikai dokumenti un rēķinu izrakstīšana. Drukstu pieņemt arī iesniegumus, taču pagaidām zaņnieki izvēlas tos iesniegt lietvedei."

Saldus novadā norēķini ar pašvaldību un valsti ir tikai elektroniski, tāpēc katra bibliotēka aprīkota ar maksājumu karšu pieņemšanas jeb POS termināli. Maksājumi iespējami arī internetbankā. Pagastā esot iedzīvotāji, kam bibliotēkās padoms un iedrošinājums vajadzīgs arī šajā gadījumā. Jo sevišķi vecāka gadagājuma cilvēkiem, kuriem bija pasta norēķinu kods, taču nebija tam piesaistītas maksājumu kartes. Senioriem nācās atvērt kontu bankā un apgūt tās digitālo versiju. Bibliotēkās sacītajā saklausu lauku pensionāru neērību — viņi savā dzīvesvietā no pastnieka saņem savu pensiju skaidrā naudā, bet naudu kontā iemaksāt var tikai Saldū. (Vēlāk redakcijā no pa-

zistamiem zaņniekiem uzzināju, ka sirimgalvji savu pensiju uztic ne tikai tuvniekiem, bet arī kaimiņiem un paziņām — pirmajam, kam bankomāts pa ceļam. Līdz šim nav dzirdēts, ka kāds šoferis būtu bijis negodprātīgs.)

Nezina par bibliotēkās meistarību

Vita Krauze atceras: "Par jauno pakalpojumu iedzīvotājus informējām decembrī. Daži bija sašutusi, citi pārmainas pieņēma. Bibliotekāri aplūkoja statistiku par maksājumu veidiem pārvaldēs, dati rādīja, ka skaidrā naudā maksājis retais. Arī ikdienā redzu, ka maksājumu kartes visērtākās. Janvārī tikai viens cilvēks vēlējās samaksāt ar skaidru naudu. Sarunājam, ka viņa bērni palīdzēs tikt galā ar maksājumiem elektroniski. Bibliotekāri ikdienā atrisina visdažādākās situācijas. Uzskatu, ka mums jo īpaši jāpalīdz veciem cilvēkiem, jo agrāk viņi mācīja mūs, tagad mums jāpalīdz viņiem."

Man nebija šaubu, ka viegli apgūšu karšu termināli. Mums iedeva elementāru instrukciju un saprotamu videopamācību, turklāt esmu strādājusi tēva veikālā. No pagasta cilvēkiem vislielākās šaubas dzirdēju par bibliotekāru spēju apkalpot terminālī. Lieks satraukums, jo katrs bibliotekārs Latvijā ir digitālais agents — kvalificēts konsultants tehnoloģiju un digitālo rīku lietošanā! Visbiežāk lūdzu palīdzību e-paraksta un internetbankas lietošanā, martā būtiski pieaug pieprasījums pēc palīdzības elektroniski iesniegt gada ienākumu deklarāciju. Par portālu Latvija.lv intereses nav."

Iesaka popularizēt Latvijā

Pērn Kultūras ministrijas eksperti Saldus novada bibliotēkas akreditācijā ierunājās, ka saldeniekiem būtu jāpopularizē principi, pēc kuriem paplašinājuši bibliotēkas pakalpojumu klāstu. To mēģinājušas arī citas pašvaldības, taču saldeniekiem izdevies nepārkāpt bibliotekāra profesijas robežas. Par piespiedu apstākļos dzimušu veiksmes stāstu vaicāju Saldus

MAKSĀJUMU KARŠU PIEŅĒMŠANAS TERMINĀLIS Zaņas bibliotēkā. Par darījumu klients saņem stingrās uzskaites kvīti. Dienas beigās visas skāņā, attēlus nosūta Saldus novada pašvaldības grāmatvežiem. Viņi tās sagrupē, atbilstoši sistēmai.

novada bibliotēkas direktorei Margaritai Marcinkevičai.

Statistika rādīja, ka pagastos klientu apkalpošanas speciālistiem maz darba, tāpēc Saldus novada pašvaldības vadība izlēja atsauksmes no darbiniekiem, kuri nodarbināti krītni mazāk par pusslodzi. Viņu pienākumus uzticēja bibliotekāriem, tādējādi vismaz viņiem darba apjomu palielināja līdz pilnai slodzei. Iznēmums esot Jaunaucē bibliotēkā, taču arī viņai slodze palielināta līdz 0,9 jeb minimumam, kuru nosaka Ministru kabineta noteikumi.

"Bibliotekāriem klāt nākuši specialitātei radnieciski pienākumi. Biju kategoriski pret to, ka darba aprakstā iekļauj sētnieka un apkopēja pienākumus. Mēs tomēr esam mācījušies vairāk nekā 20 gadu, lai kļūtu par universāliem informācijas karcējiem. Jaunais pakalpojums uzskatāms arī par kompromisu, lai Saldus novadā saglabātu bibliotēku tīklu tik lielu, cik tas pašlaik ir. Pirmās atskaites rāda, ka izdarītas pareizas izmaiņas, nešaubas Saldus novada bibliotēkas direktore.

Pēc tam, kad viņa uzskaitīja visus bibliotēkās pieņemtus maksājumus, viņa piebilda: pilnīgi visas klientu apkalpošanas funkcijas bibliotēkas nav pārņēmušas, piemēram, par sociālajiem pakalpojumiem aizvien jānorēķinās pie Sociālā dienesta darbiniekiem. "Jaunā kārtība prasa ne vien bibliotekāru, bet arī iestāžu sadarbību. Manuprāt, Saldus novadā tā ir lielska, lai gan nesen uzsākta. Mēs saprotamies ar bāriņtiesu, Sociālo dienestu, domi, pašvaldības speciālistiem — ar visiem," Margarita Marcinkeviča īslaicīgās jūkās pamana ieguvumus.

Grāmatas izvadā pa mājām

Bibliotēku pakalpojumu

klāstā uzmanība pievērsta vēl vienam samērā jaunam pakalpojumam — grāmatu un preses izdevumu piegādei uz mājām. Direktore uzskata: ap Saldū dzīvo gana daudz cilvēku, kam bibliotēkas atrašanās augstāk par pirmo stāvu lēdz piekļūt lasāmvielai un informācijas resursiem. "Grāmatu piegāde lēnām izvēršas, turklāt arī pagastos. Piemēram, kolēģe Remtē grāmatas piegāda sociālās aprūpes centram Atpūtas.

Atskaite par iepriekšējo gadu vēl top, taču jau šobrīd redzams, ka bibliotēku tīkls Saldus novadā aptver 36 % iedzīvotāju. Direktore paskaidro, ka rādītājs ir ļoti labs. Viņu iepriecina arī apmeklētāju un izdevumu izsnieguma statistika. ■

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.

Par projekta Domā-darī! saturu atbild SIA Saldus Zeme II.

Bibliotēkai Smiltēnē jāizvācas uz pagaidu telpām

♦ Gadiem ilgi neatrisinātais jautājums radīs neērtības apmeklētājiem, bibliotekārēm un skolēniem

Rezonansi vismaz vienā daļā Smiltēnes pilsētas un apkārtnē pagastu iedzīvotāju izraisījis ziņa, ka Smiltēnes novada bibliotēka uz vairākiem gadiem pārcelsies uz jaunām pagaidu telpām – uz Smiltēnes vidusskolas dienesta viesnīcu Dakteru ielā 27, blakus vidusskolas ēkai.

Līdzšinējo bibliotēkas telpu Baznīcas laukumā 13 īpašnieks, uzņēmums SIA "Firma Madara" '89 īpašumi", uzticis nomas līgumu ar šī gada 31. martu.

Būs jādzīvo saspiešāk un no daudz kā jāatsakās

Nemot to vērā, Smiltēnes novada pašvaldība nolēmusi savu iestādi – Smiltēnes novada bibliotēku – pārcelt uz pagaidu mītni – Smiltēnes vidusskolas dienesta viesnīcas atpūtas un mācību telpām, kas atrodas ēkas pirmajā stāvā. Tur bibliotēkai būs atsevišķa ieeja, jo tiks atdalīts viens dienesta viesnīcas spārns, šādi domājot arī par skolēnu drošību.

Pagaidu mājvietā Smiltēnes bibliotēkai būs jāpaliek, līdz tā dēvētajā Viedrades kvartālā Pils ielā 9 (netālu no Vidusezera) pašvaldība, precīzāk sakot, iepirkuma uzvarējušais būvnieks uzcels jaunu bibliotēkas ēku. Pagaidām vēl nav izstrādāts Viedrades kvartāla būvprojekts, līdz ar to jauna bibliotēkas ēka Smiltēnē nav ne viena, ne divu gadu jautājums.

Atšķirībā no līdzšinējām bibliotēkas telpām Smiltēnes centrā Baznīcas laukumā 13 bibliotēkas abas jaunās telpas ir mazākas, uz tām tāpēc, iespējams, nevarēs pārvietot visas bibliotēkas krājumā esošās grāmatas, kā arī vietas trūkuma dēļ jaunajās telpās nevarēs rīkot ierastas publiskas pasākumus un izstādes, kas bibliotēkas telpās bija skatāmas regulāri ik mēnesi.

Bibliotēkas apmeklētājiem, kuriem nav savas automašīnas un kuri dzīvo Smiltēnes otrā galā, nu arī būs jāmēro tālāks un ilgāks ceļš. Piemēram, no Rīgas ielas mikrorajona līdz vidusskolai Dakteru ielā ir, ko iet, un it īpaši senioriem tas nebūs viegli, sevišķi ziemas sezonā.

No 11. marta bibliotēkas darbinieki uzsāks pārcelšanos uz jaunajām telpām, tāpēc bibliotēka būs slēgta jau no šī datuma. Jaunajās telpās Dakteru ielā 27 bibliotēka darbu provizoriski varētu uzsākt aprīļa vidū vai nogalē.

Bibliotēkas Bērnu apkalpošanas nodaļa Gaujas ielā 1 (sporta halles ēkā, 2. stāvā) darbu turpina, kā ierasts. Kamēr norit bibliotēkas pārcelšana uz pagaidu telpām, Bērnu apkalpošanas nodaļā ir iespējams saņemt maksas pakalpojumus (drukāšanu, skenēšanu, laminēšanu un citus), izlasīt jaunākos periodikas izdevumus, saņemt nepieciešamās konsultācijas un arī

varbūt atrast sev interesējošu lasāmvielu šīs nodaļas krājumā, jo tajā ir arī pieaugušo auditorijai saistošas grāmatas.

Jau rakstījām, ka no 8. līdz 20. februārim (ieskaitot) Smiltēnes bibliotēka apmeklētājiem ir slēgta kārtējas krājuma inventarizācijas dēļ, kas bibliotēkām jāveic ik pēc astoņiem gadiem. Durvis apmeklētājiem bibliotēka vērš 21. februārī. Pēc dažām dienām, 24. februārī (tā ir sestdiena), pulksten 11 ikviens ir aicināts uz klātienes tikšanās ar rakstnieci Zani Nuts bibliotēkas telpās Baznīcas laukumā 13.

Samilzusi gadiem neatrisinātā problēma

Baznīcas laukumā 13 Smiltēnes bibliotēka atrodas 54 gadus – no 1970. gada, ēkā, kas uzcelta 1884. gadā. Šogad tai aprit 140 gadi.

Bibliotēkas telpas pēc pašvaldības atzinuma ir slikti tehniskā stāvoklī. Apmeklētāji bibliotekārēm atzinuši, ka šajā vecajā ēkā bibliotēka tik un tā ir mājīgi iekārtota un ir patīkami tajā ienākt un uzturēties. To apliecina arī ieraksti Atsauksmju grāmatā.

Kad 2023. gada oktobrī Smiltēnes kultūras centra lielajā zālē svinīgā sarīkojumā "Caur saknēm turpināties" tika nosvinēta Smiltēnes bibliotēkas simtgade, bibliotēkas vadītāja Inta Mežule savā runā uzsvera, – gan bibliotēkas kolektīvs, gan vietējā sabiedrība lolo sapni par savu gaismas pili, jaunu, skaistu un modernu ģimenes bibliotēku Smiltēnē. Svinīgajā sarīkojumā piedalījās arī Smiltēnes novada domes priekšsēdētājs Edgars Avotiņš, apliecinot, ka Smiltēnes novada pašvaldība nav atkāpusies no iecerēs par jaunām, mūsdienu atbilstošām telpām, uz kurām pārcelt Smiltēnes bibliotēku.

Par to, ka bibliotēkai Smiltēnē vajag jaunas, modernas telpas, ir runāts gadiem ilgi, izteikti vairāki varianti, piemēram, par pārcelšanu uz sporta skolas ēku, bet līdz konkrētam risinājumam pašvaldībā tā arī nav nonākusi.

Tagad jautājums par bibliotēkas jaunām telpām nu jau kļuvis spīdzīgs, sarunā ar "Ziemeļlatviju" atzīst Inta Mežule.

"Problēma ir ļoti samilzusi un ilgi nerisināta. Kādas prioritātes ir bijušas līdz šim, tāda situācija šobrīd esam. Ir panākts kompromiss un vienošanās ar Smiltēnes vidusskolu, par ko paldies skolai, kuras dienesta viesnīcā būs jācieš, jo viņiem šīs telpas ir bijušas noslogotas. Viegli nebūs arī mums un bibliotēkas apmeklētājiem, jo jaunajā pagaidu mājvietā strādāsim mazākā platībā nekā tagadējās telpās. Ir doma, ka vienā telpā izvietosim novadpētniecības materiālus, periodiku un publiski pieejamus datus, bet otrā telpā būs grāmatu krājums. Ja kāds smiltēnietis objektīvu iemeslu dēļ nevarēs klātie-

Līdzšinējo bibliotēkas telpu Smiltēnē, Baznīcas laukumā 13 (attēlā), īpašnieks, uzņēmums SIA "Firma Madara" '89 īpašumi", uzticis nomas līgumu ar šī gada 31. martu.

FOTO: SANDRA PETERSONE

nē apmeklēt bibliotēku tās jaunajā pagaidu apmešanās vietā, atgādinām, ka ir iespējams pietiekt bibliotēkas pakalpojums dzīvesvieta. To var izdarīt, aizpildot pieteikuma anketu, kas pieejama Smiltēnes novada pašvaldības mājaslapā, un nogādājot to bibliotēkas darbiniekiem, vai vienkārši darīt to zināmu, piezvanot uz bibliotēku. Pieteikumā iespējams norādīt arī pilnvaroto personu, kas tiesīga izņemt vai apmainīt grāmatas vai saņemt citus pakalpojumus. Līdz ar atrašanās vietas maiņu mums aktuāls kļūst arī bibliotēkai jeb grāmatu pakomāts pilsētas centrā ar iespēju gan saņemt, gan nodot grāmatas. Jau skatāmies projektu iespējas, kur tādu varam iegādāties," stāsta Inta Mežule.

Skola izpalīdz uz skolēnu ērtību rēķina

Taujāts, cik tālu pašvaldībā šobrīd pārvirzījies Viedrades kvartālā apbūves projekts, tai skaitā bibliotēkas jaunās ēkas būvniecība, Smiltēnes novada pašvaldības izpilddirektora vietnieks attīstības jautājumos Mārtiņš Ulāns informē, ka šis jautājums ir kontekstā ar Smiltēnes novada pašvaldības 2024. gada budžetu. Šobrīd tiek izskatīts budžeta projekts, tā apstiprināšana plānota domes sēdē nākamajā nedēļā.

"Ja dome iekļauj projektēšanas izmaksas budžetā, tad mēs (pašvaldība) uzreiz slēdzam projektēšanas līgumu par visu Viedrades kvartālā, tai skaitā par bibliotēkas ēku. Projektēšanas (būvprojekta) aptuvenais termiņš ir 12 līdz 14 mēneši," skaidro Mārtiņš Ulāns.

Orientējošās būvprojektēšanas izmaksas ir 330 000 eiro, kas sadalītas vienlīdzīgās daļās 2024. un 2025. gadā.

Pēc būvprojekta izstrādes Smil-

tenes novada pašvaldībā jāmeklē finansējuma avoti Viedrades kvartālā apbūves projekta īstenošanai, par prioritāti izvirzot pirmo kārtu – bibliotēkas jaunbūvi. Sakotnēji plānotās visa projekta izmaksas ir vairāk nekā astoņi miljoni eiro, taču šī summa var mainīties, ņemot vērā inflāciju, resursu sadārdzinājumu un citus faktorus.

Tikmēr kopā zem viena jumta jāsadzīvo Smiltēnes vidusskolas dienesta viesnīca un Smiltēnes bibliotēka. Sarunā ar "Ziemeļlatviju" Smiltēnes vidusskolas direktore Inguna Kondratjeva stāsta, ka bibliotēkas rīcībā tiek nodotas dienesta viesnīca dzīvojošo Smiltēnes vidusskolas audzēkņu mācību un atpūtas telpas. Šobrīd dienesta viesnīcā jeb internātā ir 48 skolēni.

"Šobrīd būs jāmeklē citi risinājumi, kur viņi varēs atpūsties. Mācīties viņi var skolas telpās. Kad man bija saruna ar domes priekšsēdētāju (Edgaru Avotiņu – redakcijas piezīme), tad viņš teica, ka bibliotēka (jauna ēka) būs nūmur viens, un mūsu saruna bija uz trijiem gadiem (par to, cik ilgi bibliotēka varētu palikt Smiltēnes vidusskolas dienesta viesnīcā – redakcijas piezīme). Šis gads ir projekta izstrādei un divi gadi, lai uzceltu jaunu ēku, un bibliotēka varētu atgriezties jaunās telpās. Ļoti ceru, ka tā būs," teic Inguna Kondratjeva.

Pateicas par līdzīgu jūsu pārmācību laikā

Pēdējās nedēļas laikā "Ziemeļlatvija" vērsušies daudzi Smiltēnes un pat apkārtnē pagastu iedzīvotāji, paūzot satraukumu par Smiltēnes bibliotēkas pārcelšanu. Viņu vīdu ir Varīgu pagasta iedzīvotāja, seniore Līga Suvorova, kura apmeklēja arī Smiltēnes bibliotēku un

slavē to kā brīnišķīgu, izcilu vietu ar lieliskām grāmatām un jaukām bibliotekārēm, kas kopumā sniedz pozitīvu enerģiju un uzlādē ar labām domām.

Līgu Suvorovu satrauc tas, ka tagad ar autobusu atbraukušie lauku iedzīvotāji līdz nākamajam reisam pagūs aiziet līdz bibliotēkai Dakteru ielā, jo viņu laiks ir ierobežots, un arī pašiem smiltēniešiem var būt problēma mērot lielāku attālumu.

"Bibliotēka ir dzīvs organisms, tāpat kā puķe, kā koks ar saknēm. Vai ir ideja, ka dome un ēkas īpašnieks tomēr vienojas, ka bibliotēka paliek šajās telpās tik ilgi, kamēr uzcēl jauno bibliotēku?"

Man būtu ļoti žēl, ja bibliotēku aizceļ uz jaunām telpām, pagaidu vietu, izraisu un izpostis no tagadējām mājām, un vispirms viņai tur kā puķei vai kokam būs jāielaiž saknes. Ja bibliotēka pāries uz pastāvīgu vietu, tad tur cilvēki ieliks jaunu domu, jaunu enerģiju un mīlestību, visu, kas vajadzīgs atbilstošai pret bibliotēku," novēl Līga Suvorova.

Savukārt Smiltēnes bibliotēka saka sirsnīgu paldies saviem apmeklētājiem par atbalstu un līdzīgu jaunu šajā pārmaiņu periodā. "Mēs jūs gaidīsim un laipni uzņemsim jaunajā mājvietā, kur turpināsim kopt piederības sajūtu, turpināsim uzturēt bibliotēku kā sabiedrisku un izglītojošu telpu, kur centrālā persona ir apmeklētājs un lasītājs," uzsver Inta Mežule.

— Sandra Petersone

MAF

Mediju atbalsta fonds

Mediju atbalsta fonda ieguldījums no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par raksta saturu atbild "Ziemeļlatvija".

Avots: Ziemeļlatvija

Datums: 13-02-2024

Uz "Ziemeļlatvijas" jautājumiem saistībā ar Smiltenes bibliotēkas telpu maiņu atbildi sniedz SIA "Firma Madara '89" un SIA "Firma Madara '89" Īpašumi" valdes priekšsēdētājs Egils Butka

"Ziemeļlatvija" saņēmusi vairāku senioru lūgumu, adresētu SIA "Firma Madara '89" valdes priekšsēdētājam Egilam Butkam, vai tomēr Smiltenes novada dome un ēkas Smiltēnē, Baznīcas laukumā 13, īpašnieks (SIA "Firma Madara '89 Īpašumi") varētu vienoties, ka bibliotēka paliek šajās telpās tik ilgi, kamēr uzceļ jauno bibliotēku. Vai tas ir iespējams?

Otrs jautājums, – kāpēc tika pārtraukts nomas līgums? Varbūt tur ir arī kāda pašvaldības neizdarība?

Atbildes uz šiem jautājumiem sniedz Egils Butka:

– Ēka, kurā atrodas bibliotēka, ir sena. Nemot vērā nama slikto tehnisko stāvokli, telpas netiek pilnībā izmantotas.

Jau kopš 2012. gada pašvaldība ir meklējusi bibliotēkai jaunas telpas, esam pagarinājuši telpu nomas līgumu piecas reizes, katru reizi no pašvaldības izskanot solījumam, ka šis ir pēdējais līguma pagarinājums. Varētu teikt, ka esošās telpas bibliotēkai ir bijis pagaidu risinājums jau pāris gadus un ik pēc pāris gadiem pašvaldības plāns ir bijis atrasties kādās citās jaunās telpās.

Termiņu pārcelšana mums neļauj plānot novecojušās ēkas attīstību un tāpēc rada arī neskaidrību pārējiem ēkas nomniekiem, kuru nomas termiņi ir atkarīgi no bibliotēkas kā galvenā nomnieka.

Pašvaldības šobrīd izvēlēta pagaidu bibliotēkas atrašanās vietas piemērotība pie vidusskolas ir pašvaldības kompetence, par ko mums nevajadzētu izteikt savu viedokli. Tāpat pašvaldībai nav un nebija pienākuma komunicēt ar mums un apspriest palikšanu esošajās telpās. Pašvaldība šogad to arī nav darījusi, bet tā vietā pieņēmusi savu lēmumu par jauno bibliotēkas pagaidu atrašanās vietu.

Par to, tāpat kā liela daļa lasītāju, mēs uzzinājām no sociālajiem tīkliem, nevis no pašvaldības. Mazliet neierasta šāda nekomunicēšana ir, bet juridiski tā drīkst, un mēs to pilnībā pieņemam.

Varam vienīgi piebilst, ka arī iepriekšējās pašvaldības idejas par potenciālo jaunās bibliotēkas vietu ir bijušas tālāk no centra, gan pie baseina, gan citur. Cik publiski zināms, arī pastāvīgā jaunā bibliotēka ir plānota pie Vidusezera. Savulaik mēs esam piedāvājuši rekonstruēt ēku bibliotēkas vajadzībām esošajā vietā pilsētas centrā, no kā pašvaldība atteicās, kā pamatojumu minot vēlmi būt sev piederošās, nevis nomātās telpās. Tās ir deputātu tiesības izvēlēties nomāt telpas bibliotēkai pilsētas centrā vai gadiem ilgi plānot miljoniem vērtu bibliotēku ārpus pilsētas centra.

Vai pašvaldībai ir kāda neizdarība? Formāli nē, ja neskaita ilgtermiņa plānošanas un stratēģijas trūkumu. Vai sadarbība ar pašvaldību varētu būt labāka? Iepriekš tā ir bijusi labāka. Ar iepriekšējiem priekšsēdētājiem Gati Krūmiņu, Aināru Mežuli un Gintu Kukaini sadarbība un komunikācija ir bijusi konstruktīvāka un vairāk uz rezultātu vērsta, tai skaitā bibliotēkas nomas līguma pagarināšanā, ne tikai vērsta uz formālu saraksti, citējot likuma pantus.

Mums jau nav sadarbība ar pašvaldību tikai bibliotēkas jautājumā, bet daudzos jautājumos. Piemēram, šogad esam pārslēguši citus nomas līgumus ar pašvaldību, kuriem tuvojās vai bija beidzies termiņš. Veiksmīgai sadarbībai ir nepieciešama abu pušu patiesa griba. Ir daudz lietu, ko pašvaldība var darīt un var arī nedarīt. Pagātnē mums ir daudz veiksmīgas sadarbības piemēru, kuru varēja arī nebūt. Ne tikai Top! centrs Smiltēnē. Piemēram, jaunais veikals Grundzālē varēja nebūt, ja pašvaldība neveiktu zemes izsoli. Mazās Jaunās ielas sakārtošana. Zemes maiņa starp Rīgas un Raiņa ielām, kas dod pašvaldībai iespēju nākotnē savienot maģistrālās ielas. Vidzemē noslogotākās gājēju pārejas saglabāšana pie Top! centra pēc mūsu izteiktiem iebildumiem.

Ziedojumi infrastruktūras attīstībai un kultūras pasākumu organizēšanai Smiltenes novadā. Tiesām ir daudz labu sadarbības piemēru ar pašvaldību, bet, lai tie notiktu arī turpmāk, ir vajadzīgs dialogs. Turklāt svarīgi ir doto vārdu turēt.

Avots: Ziemeļlatvija
Datums: 13-02-2024

Godina lasītājus un atzīmē teātra 20. jubileju

OŠUPES PAGASTĀ

ZANE BIKOVSKA

1. februārī Ošupes pagasta bibliotēkā tika aizvadīts pasākums, kura mērķis ir sumināt čaklākos lasītājus un iepriecināt sanākušos ar vietējās skolas bērnu sagatavotajiem priekšnesumiem.

— Jau otro reizi bibliotēkai ir tradīcija gada sākumā pateikt paldies gan čaklākajiem lasītājiem, gan visiem, kas piedalās bibliotēkas rīkotajās aktivitātēs, piemēram, virtuālajā akcijā „Visa zeme vienos ziedos”, manis rīkotajā „Grāmatu bingo”, kā arī godinājām aktivākos bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas čaklākos lasītājus. Pagājušajā gadā pasākumā piedalījās Degumnieku pamatskolas 2. un 3. klases skolēni, jo viņu skolotāja ir ļoti muzikāla. Ik gadu Ziemassvētkos bērni kopā ar skolotāju iestudē tādu kārtīgu uzvedumu, ko sanāk parādīt tikai vienu reizi savas klases vecākiem. Taču es uzskatu — ja ir ieguldīts tik liels darbs, tas jāredz arī citiem, tāpēc uzaicinu viņus kā bibliotēkas draugus un lasītājus parādīt priekšnesumu arī pārējiem lasītājiem un bibliotēkas apmeklētājiem. Tā kā bibliotēkā bija ievilcies remonts un logu maiņa, pasākums tika pārcelts — paredzējām to janvārī, kad bērni atgriežas no ziemas brīvlaika, taču nācās iecerēto īstenot februāra sākumā. Apbalvojām citīgākos lasītājus, vērojām bērnu teātri. Pasākumu apmeklēja arī tie, kuri bibliotēkas grāmatas nelasa — čaklākie lasītāji ne reti pasākumus neapmeklē veselības problēmu dēļ. Taču es ļoti priecājos arī par tiem, kuri

Pasākuma apmeklētājus priecēja Degumnieku pamatskolas skolēnu sagatavotie priekšnesumi. **ELĪNAS ALEKSAS LOČMELES foto**

Janvāra izskaņā Degumnieku tautas nama amatiereteātris „Cits modelis” atzīmēja 20. dzimšanas dienu. **Foto no pasākuma**

aktīvi nelasa, toties citīgi apmeklē mūsu pasākumus, — smaidot saka Ošupes pagasta bibliotēkas vadītāja **Valentīna Kruška**.

2024. gads iesācies ar vēl kādu patikamu notikumu — Degumnieku tautas nama amatiereteātris „Cits modelis” darbojas kopš 2003. gada, un aizvadītā gada beigās piedzīvoja 20. dzimšanas dienu. Tomēr bibliotēkas remonta dēļ iekavējās arī šī jaukā notikuma svinības, tāpēc teātra pastāvēšanas divdesmitā gadskārta tika atzīmēta 29. janvārī.

— Amatiereteātris vispār radās šādi — vairāk nekā divdesmit Degumnieku pamatskolas bērnu vecāki sanācām kopā un izdomājām bērniem parādīt uzvedumu — salikām kopā fragmentus no filmas par Boņuku, par Lapsu Alisi, ietvērām raganas un velnus, arī rūķus. No vecāku skaita izveidojās divi pašdarbības kolektīvi — gan amatiereteātris „Cits modelis”, gan vokālais ansamblis „Harmonija”, un tie darbojas katrs atsevišķi. Svinot teātra 20. jubileju, iestudējām teātri, kurā iekļāvām „Vinniju

Pūku”, „Karlsonu”, „Tālavas taurētāju”. Priecājamies par daudzajiem apsveikumiem, našķojāmies ar svētku kūku. Režisore Iveta Šķēle pārsteidza ar Arņa Baltā izgatavotajām metāla figūrām, kuras attēlo mūsu debijas lomas. Patlaban teātri darbojas desmit aktieri. Mums patīk iestudēt skečus, jo tie ir īsi un nav jāmācās lieli teksti. Esam strādājoši, aizņemti cilvēki, tāpēc ikdienu pāiet darbā un apgūt lielus tekstus būtu grūti. Šobrīd repertuārā ir izrāde „Lauku gurķis”, ko esam nospēlējuši pat vairāk nekā desmit reizes gan novadā, gan ārpus tā robežām un esam gatavi to parādīt vēl citās vietās, — stāsta Valentīna Kruška, piebilstot, — lielu plānu kolektīvam šobrīd nav — šobrīd drīzāk jāatpūšas, lai pavasari varētu sagaidīt ar jaunu sparū. Arī bibliotēkas pasākumu kalendārā pagaidām nekas nav ieplānots — kamēr vēl turpinās ziema, interesenti var apskatīt izstādi „Idejas rokdarbiem”, tāpat izstādi „Horoskopi, horoskopi”, kurā ietverta informācija par rakstniekiem, kas dzimuši attiecīgā horoskopa zīmē, savukārt bērni aicināti pētīt izstādi „Zini, mini vai uzzini”. Izstāžu apmeklējums atkarīgs no tā, kādas ir cilvēku intereses un vai viņi kādā mērā ir saistīti ar konkrēto tēmu. Valentīna Kruška norāda — tā kā bibliotēkas telpās ir maz vietas, izstādes parasti tiek izvietotas foajē starp pagasta pārvaldes telpām un bibliotēku — tad tās apskata arī tie, kas bibliotēku neapmeklē. Bibliotēkas vadītāja vēl piemetina — ņemot vērā, ka nupat kā beidzies remonts, daudz laika aizņem arī bibliotēkas kārtotāšanas darbi, un sūdzēties par rosības trūkumu nevar.

Avots: Stars

Datums: 06-02-2024

Radošā nodarbībā iepazīstina ar rakstnieka darbu

Foto: Kristis Kūls

KRISTĪNE DUĻBINSKA

Ar interesantu radošu nodarbību, kurā piedalījās divas Ventspils 1. pamatskolas ceturtās klases, Gāļiņciema bibliotēkā viesojās rakstniece Laura Vinogradova.

Kā strādā rakstnieks, kas viņam vajadzīgs, bet kas traucē rakstīt? Kā svin grāmatas dzimšanas dienu? Par šiem un citiem jautājumiem, kas saistīti ar rakstnieka darbu un dzīvi, rakstniece brīvā un atraktīvā sarunā stāstīja bērniem.

Lai būtu interesantāk, autore bērniem piedāvāja radošu vingrinājumu, meistarīgi iesaistot viņus stāsta *Piedzīvojums Ventspilī* radīšanā. Rakstniece bērniem piedāvāja virkni izvēles variantu. Kad daudzos iespēju pārus bērni bija izvērtējuši, izdarot savas izvēles, rakstniece lūdza viņus noturēties 60 sekundes klusumā, kamēr, izmantojot savu īpašo *superspēju* jeb nelielu sagatavi, uzrakstīja katras klases īpašo stāstu, kas ietvēra visus bērnu izvēlētos variantus. Savdabīgā sacensībā starp paralēlklasēm būt klusiem labāk izdevās 4.b klases bērniem. Viņi atzina, ka visgrūtākais bijis nesmieties.

Popē dzimusi rakstniece ir autore vairākiem stāstu krājumiem un četrām bērnu grāmatām. Viņa bērniem pastāstīja, ka rakstīt sākusi salīdzinoši vēlu – vien 30 gadu vecumā, – pēc astoņiem darba gadiem bankā sapratusi, ka viņai nepatīk skaitīt

1. pamatskolas 4.b klases skolēni, tiekoties ar rakstniece Lauru Vinogradovu, aktīvi iesaistījās rakstniece piedāvātajā radošajā vingrinājumā, kopā izveidojot stāstu *Piedzīvojums Ventspilī*.

svešu naudu. Rakstniece bērniem skaidroja, ka pati savas grāmatas neilustrē, jo neprot tik labi zīmēt. Priecīgs notikums katram rakstniekam ir grāmatas iznākšana, ko parasti atzīmē ar tās atvēršanas svētkiem, kas ir kā grāmatas dzimšanas diena.

Vismīlākā no pašas sarakstītajām grāmatām autorei ir pati pirmā grāmata *Snipulītis no Snipulciema*. Tā uzrakstīta laikā, kad viņa dzīvoja Ventspilī. Rakstniece pastāstīja, ka grāmatu rakstīja Ventspils Galvenajā bibliotēkā, jo viņai tai laikā bija mazs bērniņš, tāpēc mājās nav varējusi parakstīt.

«Rakstniekam ir jāmāk traki klausīties – lai dzirdētu stāstus un pēc tam no tiem uzrakstītu grāmatu. Jo no zila gaisa jau nekas nerodas – mums ir jādzird, ko jūs jūtat. Lai rakstītu par bērniem, man bērni jāsatiek. Jāzina, kas jums patīk, kas ne. Es citādi nevaru – tad ir grūti,» bērniem atklāja rakstniece.

«Vēl rakstniekam nepieciešama laba iztēle. Tāpēc mēs šodien iztēlosimies, ka svinam mūsu grāmatai atvēršanas svētkus, grāmatas dzimšanas dienu. Iztēlosimies, ka mums te ir milzīgs galds, mēs gaidām viesus. Mēģināsim iztēlēt saklāt viņiem galdus,» vēl vienam radošam vingrinājumam bērnus rosināja rakstniece, aicinot nosaukt pa kādam, vēlams, veselīgam ēdienam, kas sākas ar katru alfabēta burtu. Pēc nodarbi-

bas bērni vēl labprāt uzturējās bibliotēkā.

Vaicāta, no kurienes tāda prasme ieinteresēt bērnus, rakstniece sacīja, ka viņai vienkārši patīk bērni. Vinogradova šobrīd arī apgūst pedagogiju, bet visvairāk palīdzot pieredze, jo jau divus gadus viņa apceļo Latviju, tiekoties ar jauniešiem lasītājiem. «Esmu iemācījies – tad, kad esmu ar bērniem, es *izsīdzu* pieaugušos – es viņus neredzu. Tad es esmu tikai bērniem. Te var sēdēt 100 pieaugušie un skatīties, un es viņus neredzēju,» teica autore, piebilstot, ka jūt zināmu līdzību ar bērniem, jo pati vēl neļūtas gana pieaugusi. Bērnu saprast un to, kas viņiem aktuāls, zināt palīdz tas, ka arī pašai aug dēls.

Drīzumā Vinogradovai gaidāma jauna grāmata *Vārma*. Tā gan būs domāta pieaugušajiem un vēstīs par romu tautības cilvēkiem, kas auguši bērnunamā un audzināti kā latvieši, bet viņu izskatās kā romi, tāpēc izjūt sabiedrības stereotipisku attieksmi. «Grāmata būs par to, cik stipri mēs pieturamies pie stereotipiem. Kā mēs cits citu vērtējam, neko nezīn,» atklāja rakstniece. Grāmata balstīta uz autorei pētījumiem – rakstniece konsultējusies ar Talsu romiem un vākusi materiālus, lai saprastu mūsdienu romus. «Jo ir skaidrs, ka mūsdienās maz kas ir palicis no vecā – viņi ir ļoti integrējušies,» teica autore.

VAIRA LEJNIECE, biedrības "Brunotava" brīvprātīgā, sēreniešiem stāsta par piedzīvoto Ukrainā un iespējām palīdzēt.

Foto no Sērenes bibliotēkas

Plecs pie pleca

Ar šādu nosaukumu Sērenes pagasta bibliotēka, sadarbojoties ar Sērenes tautas namu, no 8. līdz 23. februārim rīko Ukrainas tautas brīvības cīņu kara atbalsta akciju.

IVETA SKABA

Akcijas pasākumi bibliotēkā aizsākas pagājušajā piektdienā. Bibliotēkas vadītāja Rea Vovere un tautas nama vadītāja Gunita Krievāne lasīja fragmentus no Dzintara Tilaka grāmatas "Zlatas ceļš". Grāmata ir par ukraiņu meiteni Zlatu, kura kara dēļ ir nonākusi Latvijā. Sanākušos ar dziesmām iepriecināja jauniegaviete Inga Krauze. Uz tikšanos ar iedzīvotājiem bija ieradusies arī jauniegaviete Vaira Lejniece, biedrības "Brunotava" brīvprātīgā. Viņa pastāstīja par piedzīvoto Ukrainā un palīdzības sniegšanu. Ukrainas cīnītājus ir iespējams atbalstīt materiāli, ziedojot naudu. Ziedojumu mērķis ir savākt līdzekļus transport-

līdzeklim, kam vīrs var uzmontēt ložmetēja statīvu. Pēc Vairas teiktā, Ukrainā "Smelas sotņas" instruktors ir latvietis Andris Gulbis. Ir trīs brigādes, divām ir auto (vienu paši nopirka, otru konvojs ziedoja), bet viena joprojām bez džipa, tikai ar vieglo auto. Viņi katru nakti uz maiņām dodas medīt "šahedus" (Irānā ražotie bezpilota lidaparāti).

16. februārī plkst. 15 tiks rīkota sveču liešanas darbnīca, tāpēc iedzīvotāji aicināti krāt neizdedzinātās sveces, traukus, kur liet parafinu (mazās bundžas), un kartonu. Tāpat ikviens sērenietis tiek aicināts dāvināt siltas, aditas vilnas zeķes, cimdus, roku sildītājus, guļammaisus un nelietotus termoveļas komplektus. Ziedojumus un dāvinājumus var nogādāt Sērenes pagasta bibliotēkā tās darba laikā.

Līdz 8. martam bibliotēka apskatāma mākslinieces Beatrices Bernas fotoizstāde "Ukrainas kultūras mantojums". ♦

Avots: Staburags

Datums: 12-02-2024

Apbalvo par čaklu grāmatu lasīšanu

9. februāra pēcpusdienā Jelgavas pilsētas bibliotēkā pulcējās bērni un jaunieši no četrām Jelgavas bibliotēkām, lai tiktu godināti un apbalvoti par čaklu grāmatu lasīšanu 2023. gadā. Uz pasākumu tika uzaicināts 41 bērns un jauniešis vecumā no trīs līdz 16 gadiem. Viņi visi 2023. gadā no bibliotēkām izņēmuši 2948 grāmatas. Visčaklākajam lasītājam ir seši gadi, un viņš pagājušā gadā no bibliotēkām izņēmis 214 grāmatas, otrajā vietā ierindojās lasītājs ar 173, bet trešajā – ar 140 grāmatām. Visi pirmo trīs vietu ieguvēji pārstāvēja bērnu un jauniešu bibliotēku "Zinītis". Katrs čaklais lasītājs par piemiņu saņēma diplomu un dāvanu no bibliotēkas.

Avots: Zemgales Ziņas

Datums: 15-02-2024

Mudina lasīt vairāk

KRISTĪNE DUĻBINSKA

Ko darīt, lai cilvēki mūsdienās, kad pieejamas visdažādākās izklaides iespējas, savu brīvo laiku atvēlētu arī lasīšanai – šis jautājums ikdienā ir bibliotekāru darba kārtībā. Lai mudinātu cilvēkus lasīt, tiek rīkoti dažādi pasākumi.

Pirmajiem jāsāk vecākiem

Veiktie pētījumi liecina, ka optimāls vecums, kad bērnam sākt mācīties lasīt, ir četri gadi. Bērnu bibliotēkas vadītāja Inga Markule ir pārliecināta, ka ļoti būtiska loma, mācoties lasīt un iepazīstinot ar grāmatām, ir vecākiem. «Lai ieinteresētu bērnu lasīt grāmatas, vecākiem pirmajiem jāsāk. Jāsaprot, ka lasīšana ir izklaide, nevis slogs vai daļa no mācību procesa,» uzsver Inga. Viņa aicina vecākus vairāk iesaistīties, nevis uzlikt slogu tikai pedagogiem pirms-skolā un skolā. Vecākiem būtu jāpiedomā, kā viņi paši uztver grāmatas un ko bērnu priekšā par tām saka. Mūsdienu grāmatās nereti izmantoti dažādi efekti, tāpēc bērnus var ieinteresēt, kopā izpētot grāmatas vai ka tekstūru, apskatot ilustrācijas. Inga iesaka vecākiem izmēģināt iespēju lasīt grāmatu lomās vai pa gabaliņam – mazliet palasa mamma vai tētis, pēc tam bērns turpina. Svarīgi ir ielānot laiku, vēlams, pusstundu dienā, lai palasītu bērnam priekšā.

Lai radītu interesi par grāmatām jau agrā vecumā, Pārventas bibliotēkā kopš 2023. gada beigām darbojas *Bēbotēka*, kuru apmeklē mazuli no 10 mēnešu līdz pusotra gada vecumam kopā ar vecākiem. Vecākā bibliotekāre Katrine Klaviņa stāsta, ka grupiņa nokomplektēta ātri un pieteikušies bērni ar vecākiem to citīgi arī apmeklē. Tā kā pieprasījums ir liels, martā iecerēts atvērt jaunu grupiņu.

Pūcišu skolai – 44 absolventi

Vēl viens tradicionāls pasākums, kas ļauj bērniem iepazīt bibliotēku, grāmatu pasauli un mudina lasīt, ir *Pūcišu skola*. Tā notiek Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) Bērnu literatūras centra un LNB Atbalsta biedrības lasīšanas veicināšanas programmā 3–4 gadus veciem bērniem un viņu vecākiem *Grāmatu starts*. Ventspilī *Pūcišu skola* jau deviņu gadu garumā norisinās Bērnu un Pārventas bibliotēkā, bet šogad grupiņa

atvērta arī Gāliņciema bibliotēkā. Tās bija četras tikšanās reizes mēnesī sestdienā, kad bērni kopā ar vecākiem nāca uz bibliotēku un interesantā, vecumam atbilstošā veidā iepazīta grāmatas un veica dažādus uzdevumus.

Pūcišu skolu janvārī absolvēja 44 bērni: 17 mazie lasītāji nodarbības apmeklēja Bērnu, 13 – Pārventas, bet 14 – Gāliņciema bibliotēkā. Saņemtas pozitīvas atsauksmes, kas silda bibliotekāru sirdis. «Šogad vecāki pārsteidza ar to, ka jau no pirmās nodarbības reāli ņēma grāmatas uz mājām un lasīja bērniem priekšā, kas ir arī projekta mērķis. Citos gados tas nebija tik izteikti – tikai dažādi palika par lasītājiem ilgtermiņā,» pauž Bērnu bibliotēkas vadītāja. Viņa stāsta, ka bērni ļoti pārdzīvojuši, ja netikuši uz nodarbībām slimības dēļ. Lai asaras remdētu, bibliotekāres sagatavojušas uzdevumus veikšanai mājās. «Viņiem vajadzēja atnākt pēc ielūguma uz nākamo nodarbību. Tad mēs izstāstījām, ko bijām darījuši nodarbībā, un viņiem komplektiņā bija mājas darbiņš, ko varēja padarīt,» stāsta bibliotekāre.

Lielu bērnu un vecāku interesi novērojuši arī Ramona Jaceviča, kura ar bērniem strādā Gāliņciema bibliotēkā. Viņas vadītā grupa ātri piepildījies ar dalībniekiem, un visi arī sekmiņi tikuši līdz finišam. No vecākiem un mazo lasītāju brāļiem un māsām Ramona dzirdējusi, cik ļoti mazie *pūciņi* gaidījuši nākamo nodarbību. Krietna daļa absolventu janvārī pievienojušies Ramonas jaunajai iniciatīvai *Lasītprieka skoliņa*.

Radīt prieku lasīt

Lasītprieka skoliņas pirmās nodarbības jau aizvadītas, un vislielākā interese bija par pirmsskolas vecuma grupu, ko apmeklēja 15 mazie lasītāji kopā ar vecākiem, vecvecākiem, brāļiem un māsām. Pirmajā nodarbībā bērni iepazīnās ar trīs grāmatām – latviešu autores Ingūnas Ulas Cepītes grāmatu *Vēders un galva*, Barbaras van der Špeilhofas un Stefana Prikena

Jaunā *Lasītprieka skoliņa* mēģina dažāda vecuma bērnus ieinteresēt vairāk lasīt un iepazīt dažādu žanru grāmatas. Skoliņu, kas notiek reizi mēnesī sestdienās, vada Ramona Jaceviča.

iztēles uzbūro trollīti Piktulī tāda paša nosaukuma grāmatā un Mika Inkpena grāmatu *Kipers*, kas apzināti atstāta lasīšanai pašās beigās, lai bērni lasīšanas laikā varētu izkustēties un atgūt možumu. Bērni nodarbībā mācījušies būt vērigi un pamanīt attēlos lietas, kas papildina raksturo un veicina dziļāku teksta izpratni. Tāpat uzzinājuši jaunus vārdus, trenējuši uzmanību, pacietību un spriestspēju, kā arī mācījušies uzminēt stāsta turpmākos notikumus, bet pauzēs krāsojuši zīmējumus pēc cipariņiem un izmēģinājuši jaunās SMART tāfeles iespējas. «Kopā ar vecākiem, nodarbībai beidzoties, vienojamies, ka nākamreiz uzspēlēsim arī kādu spēli un, ja izdosies, radoši pārdarbosimies,» stāsta Ramona.

Nodarbību sākumskolas vecuma bērniem apmeklēja 7 bērni, lai gan pieteikumu bija vairāk. «Kā skoliņas vadītāja novērtēju katra bērna komunikācijas līmeni, lasīšanas gumi un lasītprasmi, lai rastos precizāka izpratne par to, kādas veidot turpmākās nodarbības un kuriem bērniem nākotnē piedāvāt iespēju nākt uz individuālām nodarbībām kādā no darbdieniem vakariem, ja būtu tāda vēlēšanās. Bērni trenēja prasmi šā laikā patstāvīgi izvēlēties lasīšanai grāmatu, novērtējot to pēc noteiktiem kritērijiem. Pēc nelielu katra izvēlēta literārā darba sākuma fragmentu nolasišanas diskutējām, vai grāmatas lasīšanu bērni vēlētos turpināt un kādēļ. Tā kā bērni uz nodarbības beigām atvērs un sāka izvēlēties aizvien

jaunus ievadus priekšā lasīšanai, paredzētā iepazīšanās ar kādas grāmatas pilnu saturu bibliotekāres izpildījumā šoreiz izpalika,» stāsta Ramona.

Bet grupa, kas bija domāta bērniem no 11 līdz 14 gadiem, diemžēl palika bez dalībniekiem – vienīgais pieteiktais tā arī neatnāca. Nākamās *Lasītprieka skoliņas* nodarbības notiks 17. februārī. Jauni dalībnieki pieteikties var, zvanot pa tālruni 636 24485.

Lasītāju klubīni – arī pieaugušajiem

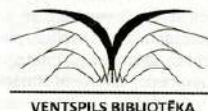
Lasīšanas veicināšanai bibliotēkās darbojas arī lasītāju klubīni. Pārventas bibliotēkas vadītāja Solvita Štekerhofa norāda, ka grāmatu klubīnā bērniem no 9 gadu vecuma izveidots, lai raisītu bērnos lasītveikmi un lasītprasmi. «Grāmatu klubīnā ne tikai dod iespēju iepazīties ar citiem, bet palīdz atbilstu grāmatas izvēlē, sižeta pārrunāšanā. Bērnam kļūst vieglāk skolā stāstīt un pārrunāt lasīto. Klubīnā bērni apmaiņā atsauksmēm, rekomendē. Ja iztrūkst lasītprasmes, skolēns nevar piedalīties citos domāšanas vingrinājumos, tādejādi tiek kavēta arī STEM priekšmetu apgušana un izpratne. Vitāli nepieciešama ir arī dailliteratūras lasīšana, jo, pateicoties tai, bagātinās mūsu valoda, attīstās prasmes skaidri un saprotami izteikt domas un jūtas vairāk vai mazāk kvalitatīvā latviešu valodā,» pauž bibliotēkas vadītāja.

Klubīna vadītāja Katrine Kļā-

viņa norāda, ka no februāra klubīnā bērni tiksies sestdienās, jo secināts, ka darbdienās bērniem grūti grāmatu klubīgu apvienot ar treniņiem un pulciņiem. Par iespēju piedalīties interesējošies arī tādu bērnu vecāki, kuru ģimenēs runā krievu valodā, – vecākiem gribas, lai bērni vairāk runātu latviešu valodā. Klubīnā tiek gaidīti jauni dalībnieki. Katrine novērojuši, ka daļa bērnu lasa mistiku un šausmu stāstus, puši īpaši iecienījuši grāmatas par nindziju Timiju. Bērniem patīk arī populārā *Grega dienasgrāmata*. Mazāki bērni labprāt lasa par dzīvniekiem.

Pārventas bibliotēka gaida dažāda vecuma dalībniekus arī grāmatu klubīnā angļiski lasošajiem *Book club*. Sarunas norisinās angļiski, dalībniekiem apspriežot angļu valodā izlasītās grāmatas.

Savukārt pieaugušie lasītāji var doties uz Ventspils Augstskolas bibliotēkas lasītāju klubīnu *Impuls*, kas darbojas jau divus gadus. Bibliotēkas vadītāja Laura Janvare stāsta, ka klubīnā izveidots, lai lasītāji savā starpā varētu apmainīties ar informāciju par izlasīto. Tikšanās notiek reizi mēnesī, katrai nodarbībai klubīnā dalībnieki izvēlas konkrētu tēmu. Klubīnu var apmeklēt jebkurš lasītājs neatkarīgi no dzīvesvietas. Laipni tiek gaidīti jauni biedri.

VENTSPILS BIBLIOTĒKA

Folkloras kopa «Dzīne» Meteņos.

Vietā, kur gaidīt pavasari

Daba savu laika rīteni lēnām, bet pārliecinoši griež uz pavasara pusi, bet, kamēr ārā vēl valda ziemas elpa, bibliotēka ir vieta, kur sasildīties tālu zemju ceļojumu stāstos, gūt iedvesmu vasaras dārza darbiem, pazust romānu burvībā, gūt nepieciešamo izziņas materiālu, veikt maksājumus vai sagatavot kādu darbu datorā, varbūt vienkārši pavadīt laiku, radoši darbojoties, kā arī palasot kādu no šī gada abonētajiem 45 nosaukumu preses izdevumiem.

No 2024. gada Ķoņu bibliotēka un tautas nams kā iestādes savu darbību ir beigušas, tomēr to nevar teikt par kultūras un lasīšanas dzīvi Ķoņas kopumā. Folkloras kopa «Dzīne» šogad jau paspējusi sagatavot Meteņu dienas programmu, ar to ieskandinot gan Ķoņu kalnu, gan Rūjienas senioru māju, un strādā pie jaunām programmām. Ķoņu bibliotēkas grāmatu krājums ticis izvērtēts, vērtīgākā krājuma daļa – labāk saglabājušās, jaunākās grāmatas tiek nodotas citām novada, tajā skaitā Naukšēnu, bibliotēkām. Bet Ķoņu grāmatmīļi tiek apkalpoti nu jau kā Naukšēnu bibliotēkas lasītāji, telefona zvanā ar jau zināmo bibliotekāri K. Mičuli vienojoties par konkrētu tikšanās laiku un vēlamajām grāmatām. Arī senioriem, kam grūtāk izkļūt no mājas, grāmatu apmaiņa tiek veikta pāris reizes mēnesī viņu dzīvesvietā.

Pēc Lieldienām Ķoņas tiek plānots pasākums, kurā šķetināsim Ķoņu pagasta vēstures atmiņu kamoliņi, bet par šo konkrētāka informācija sekos, tuvojoties pasākuma laikam. Ņemot vērā plašo paredzamo darba apjomu, Nauk-

šēnu bibliotēkai ir pievienota otra (bijusī Ķoņu) bibliotēkāra slodze, tā nodrošinot Naukšēnu bibliotēkas atvērtību arī laikā, kad kāda izbraukuma aktivitāte ar vienu bibliotekāru notiek ārpus bibliotēkas telpām.

Kā jebkura no Valmieras novada bibliotēkām, arī Naukšēnu bibliotēka cenšas bagātināt vietējās kopienas dzīvi, veidojot un uzlabojot vidi, kas rosina zinātkāri, nodrošinot pieeju informācijai, dodot iespēju arī apmeklētāju jaunradei. Tā gada nogalē Naukšēnu bibliotēkas apmeklētāji savu vasaras smaržu atrada pašu izlietās vaska svečēs, klausoties Rīmantā Gaidamoviča bišu stāstos, gada čaklākie Naukšēnu un Ķoņu bibliotēku lasītāji devās kopīgā braucienā, izpētīt mūsdienu Ogres Centrālo bibliotēku un Latvijas Nacionālo bibliotēku. Tur, darbībā iepazīstot bibliotēku no 1. līdz pat 12. stāvam, tika izspēlēta Latvijas Kultūras kanona spēle, kur no pieaugušo dzīves pieredzes un zināšanām nemaz neatpalika Naukšēnu vidusskolas bērnu apkārtnē un spēja izmantot tehnoloģiju iespējas, tā katram savā veidā nokļūstot pie pareizajām atbildēm un atpakaļceļā atzīstot, ka šī diena ir bijis vērtīgs un emocionāls piedzīvojums. Janvārī Naukšēnu bibliotēkā ar apmeklētājiem savā hobija pieredzē – tomātu audzēšanā – dalījās zīmola TomatoAM īpašnieks Andris Mihaļovs. Pašlaik bibliotēkas telpas izdallo Rūjienas Mākslas kursa audzēkņu darbu izstāde *Mana dziesma*, kurā interaktīvi var iesaistīties arī apmeklētāji: katrai gleznei ir arī savs QR kods, kuru ar savu mobilo tālruni nolasot,

Čaklākie lasītāji fotografējas pie leģendārā Dainu skapja Latvijas Nacionālajā bibliotēkā.

iespējams noklausīties dziesmu, kurai šis darbs veltīts.

Naukšēnu bibliotēka šogad veltīs vairāk laika, lai veicinātu apmeklētāju digitālo, medijprātības un informācijprātības prasmi uzlabošanu un apguvi. Nodarbību plāns un saturs top, pieļaujot attiecīgai mērķgrupai, sākot ar pirmsskolas un sākumskolas bērniem, beidzot ar senioriem. Bērnu aicināsim ielūkoties pasaku pasaulē, seniorus piedalīties prāta spēlēs, sapņojam par grāmatu apmaiņas skapi un ārtelpas lasītavu, bet daudz kas jau būs atkarīgs no pašvaldības atspirdzinātā budžeta un iedzīvotāju līdzdalības projektu iespējām.

Aktīvi iesaistāmi lasīšanas veicināšanas norisēs – janvāra beigās apkopoti Latvijas Nacionālās bibliotēkas lasīšanas veicināšanas programmas «Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2023» Naukšēnu un Ķoņu lasītāji, pašlaik rosinām piedalīties *Grāmatu bingo* uzdevumos, šonedēļ un vēl apmēram mēnesi apmeklētāji aicināti doties *Aklajā randiņā ar grāmatu* (kad grāmata tiek izvēlēta pēc apraksta, neredzot vāku un autoru), ir apskatāma februāra jubilāres Skaidrītes Kaldupes dziesmas un prozas grāmatu izstāde. Plānojam arī turpmākās aktī-

Jaunā Naukšēnu bibliotekāre gatavo grāmatas *Aklajam randiņam ar lasītāju*. Fonā Makslas kursu dalībnieku izstādes *Mana dziesma* darbi.

tātes, īpaši sadarbībā ar Naukšēnu vidusskolu – martā būs skatuves runas konkurss, radošas darbnīcas bibliotēka skolēnu brīvlaikā, tiek gatavots BJVŽ noslēguma pasākums. Šogad Nacionālā bibliotēka sadarbībā ar Izglītības un Kultūras ministriju īsteno programmu *Restarts lasīšanai*, pie kuras realizācijas darbs noteikti būs arī pagastu bibliotēkām. Novadpētniecības jomā šogad lūkosimies vietvārdu vākšanas virzienā, bet priecāsimies par jeb-

kādiem materiāliem – stāstiem, fotogrāfijām, ar ko iedzīvotāji būs gatavi dalīties.

Prieks, ka ar labām atsauksmēm bibliotēkas lasītāju aptaujā novērtēts bibliotekāru darbs! Arī šogad gaidām zinātkārus, ieinteresētus lasītājus, kuri zina, ko vēlas lasīt, un iesaka, kādas norises bibliotēkā vēlētos redzēt. Uz tikšanos bibliotēkā!

Kadrija Mičule,

Naukšēnu pagasta bibliotekāre,
teksts un foto

Avots: Liesma

Datums: 13-02-2024

Mācās droši izmantot internetu

Droša interneta pasākumi aizvadīti Bauskas novada bibliotēkās. Iecavas bērnu bibliotēkas vadītāja Ludmila Šteinberga atklāja, ka Droša interneta dienā iestādē tika uzņemti 1.— 3. klašu skolēni no Iecavas pamatskolas, lai kopīgi pildītu mājaslapas drossinternets.lv izstrādātās krustvārdu mīklas. Mīklu tēma bija internets, kas palīdzēja uzlabot skolēnu zināšanas par to un ar to saistītām tēmām.

Avots: Staburags

Datums: 13-02-2024